

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

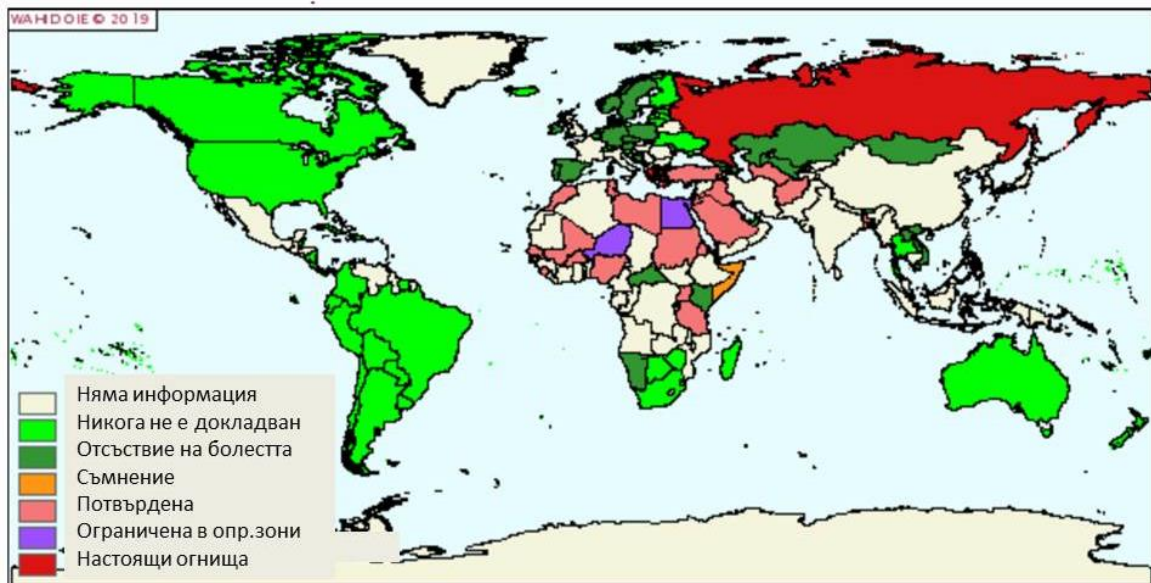
Министерство на земеделието, храните и горите

Българска агенция по безопасност на храните

ШАРКА ПО ОВЦЕТЕ И КОЗИТЕ (SHEEP AND GOAT POX (CAPRIPOX))

1. Разпространение:

Шарката по овцете и козите е разпространена в много държави в Африка и Азия, включително и в Турция, където през 2018 година са констатирани 158 огнища. Болестта е разпространена на територията на Гърция за периода 2013 – 2018 г., като тогава са констатирани 295 огнища, последното от които през януари 2018 г. В България през 2013 година са констатирани 4 огнища в областите Бургас, Благоевград и Пловдив. Към настоящия момент България е със статут на свободна от шарка по овцете и козите страна.

Карта 1: Ситуация в световен мащаб през 2018 г.

2. Епидемиология:

Причинител: Вирус от сем. Poxviridae, род Capripoxvirus, Sheep pox virus и Goat pox virus. Някои от щамовете са видово-специфични, докато други са еднакво вирулентни и за овце, и за кози. Близки са до вируса на Заразния нодуларен дерматит (LSDV).

Възприемчиви животни: всички домашни и диви видове овце и кози.

Трансмисия: аерогенно, чрез контакт със заразени животни, които вече имат улцерирани папули, индиректно чрез контаминирани оборудване, транспорт, фуражи, постеля и др., механично чрез вектори. Източник на вируса са улцерирани папули, корусти, слюнка, очен и назален секрет, мляко, урина, изпражнения.

3. Диагноза:

Инкубационен период: 8-13 дни.

Клиника: повишена телесна температура над 40°C, депресия, появяване на малки хиперемирани петна по кожата, които се превръщат в папули с размер от 0,5 до 1 см по главата и обезкосмените части на тялото – коремната област, основата на опашката, гениталиите, вътрешната част на крайниците. Засегнатите животни развиват ринит, конюнктивит, блефарит, наблюдава се уголемяване на лимфните възли и мукопурулентни изтечения от очите и носа. Мукозата на устната кухина, ануса, препуциума и вагината може да некротизират. Наблюдава се затруднено дишане, вследствие на пневмонични огнища в белите дробове.

4. Мерки за превенция и контрол:

Законодателство:

- [Закон за ветеринарномедицинската дейност;](#)
- [Наредба № 19 от 6.11.2007 г. за ограничаване и ликвидиране на някои екзотични болести по животните и мерките срещу везикулозната болест по свинете.](#)
- [Наредба № 23 от 14.12.2005 г. за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните.](#)

Мерки БАБХ:

- [Програма за предпазни мерки срещу някои на трансгранични заболявания по животните в България:](#) клиничен (ежемесечен) надзор в областите по южната граница на България – Бургас, Ямбол, Хасково, Кърджали, Смолян, Благоевград.
- Вземане на проби от съмнително болни овце и кози на територията на цялата страна.

Лабораторно изследване: цяла кръв, серум, кожа с всички слоеве взета една седмица след появяване на първите лезии, лезии от белия дроб. Пробите се изпращат индивидуално опаковани и идентифицирани с попълнено съпроводително писмо до НДНИВМИ.

Дейности, делегирани на ЧПВЛ: пасивен надзор, докладване на всяко съмнение за възникване на болестта на официален ветеринарен лекар/съответната ОДБХ.

5. Линк за актуална информация:

- Интернет страница на БАБХ

Разработени документи <http://tinyurl.com/y2kjlq2h>

- Европейска Комисия:

https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/further-diseases_en

- Световна организация по здравеопазване на животните (ОИЕ)

http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_sheep_pox_goat_pox.htm

http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Health_standards/tahm/2.07.13_S_POX_G_POX.pdf

http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Animal_Health_in_the_World/docs/pdf/Disease_cards/SHEEP_GOAT_POX.pdf